

LUND UNIVERSITY

Dendrokronologisk analys av avverkade foderträd för renar i Kålmis, Arjeplog

Linderson, Hans

2003

Document Version:
Förlagets slutgiltiga version

[Link to publication](#)

Citation for published version (APA):
Linderson, H. (2003). *Dendrokronologisk analys av avverkade foderträd för renar i Kålmis, Arjeplog*. (Dendrorapporter i Lund; Vol. 2003:41). Lund University.

Total number of authors:
1

General rights

Unless other specific re-use rights are stated the following general rights apply:
Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal

Read more about Creative commons licenses: <https://creativecommons.org/licenses/>

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

LUND UNIVERSITY

PO Box 117
221 00 Lund
+46 46-222 00 00

Nationella Laboratoriet för Vedanatomi och Dendrokronologi, rapport nr 2003:41
Hans Linderson
DENDROKRONOLOGISK ANALYS AV AVVERKADE FODERTRÄD
FÖR RENAR I KÅLMIS, ARJEPLOG.

Uppdragsgivare: Lars Liedgren, Silvermuseet, Torget, 930 90 Arjeplog. 0961-61290

Område: Kålmis, Arjeplog

Prov nr: enligt tabell **Antal prover, sågskivor:** 10+4 extra

Dendrokronologiskt objekt: Avverkade foderträd (hänglav) för ren, sk. lappstubbar.

Resultat:

På grund av extremt snålvuxen avslutning på i stort sett samtliga furuträd, har det varit svårt att exakt fastställa exakt fällningsår. Jag har därför valt att ange det yttersta året i provet som ett stöd för tolkningen av dateringen. Denna datering kan således läsas efter eller lika med detta årtal. Beräkningen av fällningsåret baseras på antal årsringar (ÅR) i splint, huruvida samma ÅR sammanfaller runt om hela provet, ÅR-bredden etc. Generellt för detta projekt kan sägas att det yttersta året i provet är det mest sannolika fällningsåret och därefter avtagande (linjär) sannolikhet för fällningsår så att det närmast nutida, inom angivna beräknade fällningsår, är det minst troliga.

Barktäkter (eller annan skada) för prov 89040 är daterade till augusti 1678 till maj 1679 samt augusti 1696 till maj 1697. Barktäkter (eller annan skada) för prov 89041 är daterade till juni 1715 samt augusti 1719 till maj 1720. Den senare förefaller kunna vara en annan skada t ex frost eller solstrålningsskada invid nyläkt sår.

I en jämförelse med mer regionala dendrokronologiska serier har det skett en generell tillväxtförsämring av träden som provtagits. Denna har inträffat inom en begränsad period fr.o.m.1730 t.o.m.. 1786. Man kan misstänka en successiv vattenståndshöjning så att de träden som har stått i mest fukt känsligt område har drabbats först.

1:a året med försämrad tillväxt	Individ
1730	89032
1743	89033
1769	89044
1770	89040
1786	89038-39
Träd med ringa relativ tillväxtförsämring	89034+36+43+45

Prov 89045 måste vara avverkat i början av juni 2003 eller tidigare eller var trädet avverkat tidigare än när provtagningen skedde (angiven fällningstid: sommaren 2003).

CATRAS Dendro nr:	Prov nr	Träd slag	Antal radie/år	Splint (Sp) Bark (B) Vank. (W)	Datering av yttersta årsring i provet	Beräknat Fällningsår E(Efter) V(vinterhalv- året)	Trädets Egenålder Uppskattn
89032	2A	Tall	4/230	Sp 72, W?	1828	1830 ± 2	1590-1830
89033	6A	Tall	4/286	Sp 60 W?	1823	1825 ± 2	1530-1825
89034	8A	Tall	2/171	Sp 86, W?	1839	1840 ± 1	1700-1840
89035	10A	Tall	2/179	Sp 58 W?	1888	1893 ± 5	1700-1893
89036	18A	Tall	2/242	Sp 82 W?	1844	1845 ± 1	1600-1845
89037	31A	Tall	2/195	Sp 70 W?	1835	1838 ± 3	1640-1838
89038	36A	Tall	1/172	Sp 50 W?	1825	1826 ± 1	1650-1826
89039	43A	Tall	4/258	Sp 55 W?	1809	1819 ± 10	1540-1819
89040	47A	Tall	4/280	Sp 60 W?	1808	1810 ± 2	1520-1810
89041	100A	Tall	3/200	Sp 45 W?	1833	1836 ± 3	1630-1836
89042	17A	Tall	4/149	Sp 49 W?	Ej datering	Ej datering	160 år
89043	30A	Tall	2/162	Sp 68 W?	1837	1840 ± 3	1670-1840
89044	39A	Tall	2/249	Sp 46 W?	1822	1830 ± 8	1570-1830
89045	Rec	Tall	2/332	Sp 66 B	2002	V 2002/03	1540-2002

Hans Linderson.